Future - Budoucnost: rozdíl v použití will x going to x present continuous

Will

používáme, chceme-li vyjádřit očekávání nebo jistotu

I will / 'Il probably be at home at six. I expect that Carol will arrive tonight. I'm sure that he will pass the exam.

často se vyskytuje po I think / I don't think

I feel a bit thirsty. It is a difficult job. Will you cope with it? It is five o 'clock. I think I'll have something to drink. Yes, I think I'll manage. I don't think he will catch his train.

***** používáme v situacích,

• kdy něco nabízíme

Your bag is too heavy. I will help you. I can't find my mobile. OK. I will look for it.

• když s něčím souhlasíme:

Let's go to the party. **Will you come** with me? **Yes, I will**. I like parties. Will you have something to drink? **Yes, I will have** coffee, please. **Yes, I will call** you tomorrow.

když něco slibujeme:

I can meet you at five.

OK. I will wait for you at the corner.

OK. I won't tell anyone.

OK. I won't tell anyone.

I will not forget, I promise.

• když někoho o něco zdvořile žádáme:

Will you be there on time?
Will you close the window, please?
Will you call me? I need to speak to you.

používáme tehdy, když se rozhodneme něco udělat v okamžiku, kdy hovoříme.

What would you like to drink? I have left the light on. It is cold in here.

I will / I'll have coffee, please.
I'll go back and switch it off.
Oh, I will close the window.

to be going to

používáme tehdy, když jsme se již rozhodli něco udělat; je to náš úmysl

It's Mike's birthday next week. Tom doesn't know the way. I'm quite happy with the offer. We're going to buy him something nice. He's going to ask someone. I'm going to accept it.

používáme tehdy, když předvídáme budoucí děj na základě evidentní situace.

It's going to rain. Look at the clouds.

I feel terrible. I'm going to be sick.

She is writing that he is going to come next Sunday.

Vidíme ty mraky. Není mi dobře teď. Má už letenku.

Cvičení

1) Fill in either "will/won't" or "to be going to".

2) What do you say to your friend in these situations? Use the words given in brackets. Use the *present continuous* (I am doing), *going to* or *will*.

1. You have made all your holiday arrangements. Your destination is Jamaica. FRIEND: Have you decided where to go for your holiday yet? YOU: *I'm going to Jamaica*. (I/go)

2. You have made an appointment with the dentist for Friday morning.
F: Shall we meet on Friday morning?
Y: I can't on Friday
3. You and some friends are planning a holiday in Britain. You have decided to hire a car,
but you haven't arranged this yet.
F: How do you plan to travel round Britain? By train?
Y: No, (we/hire)
4. Your friend has two young children. She wants to go out tomorrow evening. You offer
to look after the children.
F: I want to go out tomorrow evening, but I haven't got a babysitter.
Y: That's no problem,(I/look after)
5. You have already arranged to have lunch with Sue tomorrow.
F: Are you free at lunchtime tomorrow?
Y: No, (I/have lunch)
6. You are in a restaurant. You and your friend are looking at the menu. Maybe your
friend has decided what to have. You ask her/him.
Y: What (you/have)
F: I don't know. I can't make up my mind.
7. You and a friend are reading. It's getting a bit dark and your friend is having trouble
reading. You decide to turn on the light.
F: It's getting a bit dark, isn't it? It's difficult to read.
Y: Yes (I/turn on)
8. You and a friend are reading. It's getting a bit dark and your friend is having trouble
reading. You stand up and walk towards the light switch.
F: What are you doing?
Y:(I/turn on)
3. Translate.

Stane se to znovu?
Budu o tom přemýšlet.
Neboj, bude v pořádku.
To bude prima.
Zítra bude chladno.
To ona nikdy nepochopí.
Myslím, že budeme muset brzo odjet.
Ale tomuhle věřit nebudou!
Dobrá. Budu se snažit. (= pokusím se).
Budu vydělávat víc peněz.

Podmínkové věty (Conditional clauses)

- Podmínkové věty vyjadřují podmínku uskutečnitelnou nebo neuskutečnitelnou.
- Uskutečnitelná podmínka se vyjadřuje spojkami: if (jestliže, -li), unless (jestliže ne), provided(za předpokladu že), in case (v případě že)

Pro uskutečnitelnou podmínku se ve vedlejší větě užívá čas přítomný (pro přítomnost a budoucnost) a čas minulý (pro minulost).

• Např.

If he is there, he helps them. (Je-li tam, pomáhá jim.) If he is there, he will help them. (Bude-li tam, pomůže jim.) If he was there, he helped them. (Byl-li tam, pomohl jim.)

- Neuskutečnitelná podmínka se nejčastěji uvádí spojkou if (kdyby) a dělí se na:
- 1) podmínku neuskutečnitelnou v přítomnosti (tj. kdyby teď), kdy ve vedlejší větě se užívá čas minulý (u slovesa "be" se užívá tvar "were" ve všech osobách, i když "was" se už prosazuje v 1. a 3.os. č. jedn. stále častěji) a v hlavní větě je přítomný podmiňovací způsob (would /might /could + přítomný infinitiv bez "to")
- Např.

If I knew his number, I would phone him.

(Kdybych znal jeho telefonní číslo, zavolal bych mu.)

If he were there, he would help them.

(Kdyby tam byl, pomohl by jim.)

If we waited till spring, the weather might be better.

(Kdybychom počkali do jara, počasí by možná bylo lepší.)

If it stopped raining, we could go out.

(Kdyby přestalo pršet, mohli bychom jít ven.)

2) podmínku neuskutečnitelnou v minulosti (tj. kdyby bývalo dříve) – bude probíráno později

Cvičení

1) Translate

If the nucleus contains an excess of neutrons, one or more of them will be converted into protons.

If the current passes through a solenoid, strong magnetic fields are set up.

The plant increases its production provided it is equipped with modern machinery.

If the results do not correspond, we will have to check all the steps.

If you underestimate the difficulties, you may fail.

Only if you are ready, you can leave the laboratory.

Provided a more effective apparatus is applied, the costs will decrease.

In case the production of the new type of reactor starts soon, it will be a success.

2) Write the sentence using the prompts

wake up late / miss bus miss bus / lose job lose job / have no money have no money / stay at home stay at home / sleep a lot sleep a lot / wake up early wake up early / get new job get new job / be tired be tired / wake up late If I wake up late, I'll miss the bus.

3) Complete the sentences using the words in brackets

If you (listen) carefully, I (tell) you what to do.

I (not/buy) that coat if I were you.

We would need a car if we (live) in the country.

If you (study) hard, you (pass) all your exams.

You (have) an accident, if you (not be) careful.

If you (miss) the bus, you (be) late.

Your teacher (be) angry, if you (be) late.

This soup isn't very good. It (taste) better if it wasn't so salty.

I'm not tired. If I (be) tired, I'd go home now.

If you (go) to bed late, you (feel) tired in the morning.

If you (invite) me to your party, I (help) you with your homework.

(Murphy, R.: English Grammar in Use)

4) Translate

Půjčím mu tu knihu, bude-li ji potřebovat.

Nevydělám si moc peněz, když nebudu pilně pracovat.

Platil bys víc, kdybys poslal ten dopis letecky?

Museli bychom tu knihu vrátit, kdyby ji potřebovali.

Kdybych byl na tvém místě, poslal bych jim email.

Přivedu je s sebou, budeš-li souhlasit.

(Zábojová, E., Peprník, J., Nangonová, S.: Angličtina pro jazykové školy)

5) Write a sentence with If... for each situation

We don't visit you very often because you live so far away. He doesn't speak very clearly – that's why people don't understand him. It's raining, so we can't have lunch in the garden.

(Murphy,R.: English Grammar in Use)

6) Translate

Co bys řekl, kdybych se ho zeptal?

Kdybych byl tebou, nezval bych ho.

Jestliže si všechny tyto věty přeložím, naučím se podmínkové věty v angličtině.

(Peters,S.- Gráf,T.: Cvičebnice anglické gramatiky)

Trpný rod (Passive)

Trpný rod se tvoří v angličtině stejně jako v češtině: to be + past participle

tj. sloveso "to be" musí být ve správném čase a čísle, "past participle" se tvoří v angličtině od sloves pravidelných příponou –ed a u nepravidelných je to třetí tvar

❖ např.

The Beatles are known all over the world. (The Beatles jsou známi po celém světě.) His house has been destroyed by fire. (Jeho dům byl zničen ohněm.) Her first novel will be published next year. (Její první román bude vydán příští rok.)

Doplňte tabulku

Čas	Činný rod	Trpný rod
Přítomný prostý	They build bridges.	
Přítomný průběhový	They are building a bridge.	
Minulý prostý	They built a bridge.	
Minulý průběhový	They were building a bridge.	
Předpřítomný prostý	They have built a bridge.	
Budoucí (will)	They will build a bridge.	
Podmiňovací zp.přítomný	They would build a bridge.	
s modál.slovesem "must"	They must build a bridge.	
s modál.slovesem "can"	They can build a bridge.	

Převádění z aktiva do pasiva

Somebody *cleans* **this room** every day. **This room** *is cleaned* every day.

Všimněte si, že předmět se posune do pozice podmětu a sloveso si ponechá stejný čas, ale změní se z činného rodu na trpný. Podmět, pokud není konkrétní, se vypustí.

Pozor na věty se dvěma předměty

(nejčastěji u sloves give, ask, offer, pay, show, teach, tell)

Peter gave **Mary** some flowers.

(Petr dal Marii květiny.)

Mary was given some flowers by Peter.

Some flowers were given to Mary by Peter.

(Marii byly dány květiny Petrem.)

We gave the police the information.

(Dali jsme policii tu informaci.)

The police were given the information.

The information was given to the police.

(Policii byla dána informace.)

Jestliže chceme vyjádřit, kdo nebo co to způsobilo, použijeme předložku "**by**" + původní podmět (pokud to byla osoba) nebo "**with**" + původní podmět (pokud to byl nástroj)

This house was built by my father. (Dům byl postaven mým otcem.)

These photographs were taken by a friend of mine. (Tyto fotografie byly pořízeny mým přítelem.)

These photographs were taken with a very good camera. (Tyto fotografie byly udělány velmi dobrým fotoaparátem.)

Cvičení

1) Rewrite these sentences. Instead of using "somebody, they, people" etc. write a passive sentence.

They cancelled all flights because of fog.

People don't use this road very often.

Somebody accused me of stealing money.

How do people learn languages?

People advised us not to go out alone.

They have invited him to the party.

They will produce cheese from milk.

Somebody has cleaned the room.

Somebody is using the computer at the moment.

(Murphy, R.: English Grammar in Use)

2) Put the verb into the correct form, present simple or past simple, active or passive.

It's a big factory. Five hundred people (employ) there.

Water (cover) most of the Earth's surface.

Most of the Earth's surface (cover) by water.

The park gates (lock) at 6.30 p.m. every evening.

The letter (post) a week ago and it (arrive) yesterday.

The boat (sink) quickly but fortunately everybody (rescue).

Ron's parents (die) when he was very young. He and his sister (bring) up by their grandparents.

I was born in London but I (grow) up in the north of England.

While I was on holiday, my camera (steal) from my hotel room.

While I was on holiday, my camera (disappear) from my hotel room.

Why (Sue/resign) from her job? Didn't she enjoy it?

Why (Bill/sack) from his job? What did he do wrong?

(Murphy, R.: English Grammar in Use)

3) Translate

V Itálii se mluví většinou italsky.

Fotbal se hraje po celém světě.

V Mladé Boleslavi se vyrábějí světoznámé automobily již mnoho let.

Do kina by se nemělo brát jídlo.

Doufáme, že se vybere hodně peněz na tuto akci.

Jak se rozbilo to zrcadlo?

Tento lék nelze podávat dětem.

Tento román napsala A.Christie.

Minulý týden nebyl na večírku, protože nebyl pozván.

To auto ještě není zaplaceno.

Její první dítě se narodí za několik měsíců.

(Peters,S.- Gráf,T.: Cvičebnice anglické gramatiky)

Verbs ending with -ise/-ize

-ize (also -ise) is used to form a verb

- 1) cause to be, make like, change into e.g. computerize, dramatize
- 2) act with the qualities of e.g. criticize, deputize

1)	Form a verb from the following ad	jectives:
rational -		central -
immobil	e	private -
general -		miniature
2)	don't change the meaning. Some o computerize, deputize, legalize, mod	
a) The w	vhole system has been operated by a c	computer.
	doing the job of the director during hi	s absence.
c) I wan	t to have those records stored on a con	mputer.
	eautiful voice completely attracted my	y attention.
e) The g	overnment has decided not to continu	e the ban on personal handguns.

f)	The tourist authority does not want to conserve all the old buildings in the historic town centre.
O ,	The office hasn't been equipped with a computer yet.
3)	Complete the sentences using the correct form of the following verbs: dramatize, specialise, criticize, magnetize, formalize
a)	The novel is currently being for TV.
b)	The government is being widely for its failure to limit air pollution.
c)	Each worker has to carry a plastic entry card.
d)	The shop in selling antique furniture.
e)	He was heavily for saying that some of the team did not work hard enough.
f)	I enjoy working in general medicine, but I hope to be able to
g)	They started as informal gatherings but they have become increasingly over the last two years.
4)	Use the following verbs in sentences:
mi	nimize
ma	aximize
sta	ıbilize

5) Match the verbs	s with their meanings.
a) customize	1) to make something international or bring it under international control
b) naturalize	2) to put things into order of importance so that the most important ones are done first
c) nationalize	3) to make or change something according to the buyer's or user's needs
d) monopolize	4) to make somebody a legal citizen of a country they were not born in
e) memorize	5) to control completely and to prevent other people having any effect on what happens

6) to take control of a business or industry

7) to learn something so that you will remember it exactly

mobilise

f) internationalize

g) prioritize

Present perfect continuous (Předpřítomný průběhový čas)

Předpřítomný průběhový čas tvoříme pomocí předpřítomného času pomocného slovesa to be (I have been) a tvaru –ing (studying).

I have been studying we have been waiting you have been learning you have been speaking he has been working they have been travelling

* Zápor vytvoříme pomocí záporky NOT:

I have not been studying we have not been waiting you have not been learning you have not been speaking he has not been working they have not been travelling

Tvary have not been můžeme zkrátit na haven't been a has not been na tvar hasn't been.

❖ Otázku tvoříme tzv. inverzí, tzn. změnou slovosledu:

Have I been studying?
Have you been learning?
Have you been speaking?
Have they been travelling?

Použití

Předpřítomný průběhový čas vyjadřuje děj, který začal v minulosti, probíhá až do současnosti a předpokládáme, že bude ještě pokračovat.

I have been learning English for three years. Učím se už tři roky anglicky. How long have you been waiting? Jak dlouho už čekáte? It has been raining since 5 o'clock. Prší už od 5 hodin.

Do češtiny překládáme přítomným časem. Často používanými výrazy jsou for – jak dlouho, since – od kdy, how long – v otázce, jak dlouho už.

Předpřítomný průběhový čas vyjadřuje děj, který začal v minulosti, probíhal do nedávné doby a nyní je vidět jeho důsledek

My hands are dirty. I have been repairing the car. Mé ruce jsou špinavé. Opravoval jsem auto. (klademe důraz na děj samotný)

ALE: I have repaired the car. Opravil jsem auto. (klademe důraz na výsledek děje)

I have been reading this book. Čtu tuto knihu. (klademe důraz na děj samotný)

ALE: I have read two chapters today. Přečetl jsem dnes dvě kapitoly. (klademe důraz na výsledek děje)

* Předpřítomný průběhový čas lze využít i k vyjádření pocitu rozmrzelosti, výčitky nebo netrpělivosti.

What have you been doing with my pen? Cos dělal s mým perem?

Některá slovesa netvoří –ing formu, a tak se nepoužívají v čase předpřítomném průběhovém. (např. know, like, love, believe, be, have, hear, see ...)

Cvičení	•		
1) Re	act according to t	he example, use	the expressions for, since:
Example:	She is reading She has been r	eading this since	morning.
They are p Granny is	orking. are swimming. blaying cards. watching TV.		nila Kollmannová, Angličtina pro samouky)
2) Re	act according to the	he example, use	the expression how long.
Example:		re living in the co	•
I am learni Susan and David and I am doing	er is staying at the Sing English. Peter are cooking. Joan are working its lesson 20. is waiting for his s	in the sales depar	tment. nila Kollmannová, Angličtina pro samouky)
3) Re	ad the situation a	nd complete the	sentences:
	_	_	re still watching it now. for two hours.
	~ -		till learning Spanish now since December.
_	_	<u> </u>	still write to each other regularly nowfor years.

It started snowing in January. It is still snowing now.	since January.
My sister started working abroad. She started working the	
am looking for my keys. I started looking for the keys	S
	Turphy. English Grammar in Use.

4) Translate:

Jak dlouho už tady sedíš?

Jsi líný. Celý večer se díváš na televizi.

Už dlouho o tom přemýšlím, ale pořád nevím, co udělat.

Máš červené oči. Plakala jsi?

Tady v kuchyni je horko. Od tří hodin vařím.

Hraje dobře tenis. Hraje už několik let.

Bydlí v Anglii od roku 1968.

Pracuješ na tom překladu od osmi hodin ráno.

Od té doby, co chodím do jazykové školy, mluvím lépe anglicky.

(S. Peters, T. Gráf, Cvičebnice anglické gramatiky)

WEEK 7,8

NEPŘÍMÁ ŘEČ - SOUSLEDNOST ČASOVÁ (INDIRECT SPEECH or REPORTED SPEECH – SEQUENCE OF TENSES)

Při reprodukci projevu, který byl pronesen v jiné situaci, použijeme buďto přímou řeč (John said: "My parents **are** very well". *John řekl:* "Moji rodiče se mají dobře."), nebo nepřímou řeč (John said (that) his parents **were** very well. *John řekl, že se jeho rodiče mají dobře.*)

Slovesa uvozující nepřímou řeč (tzv. reporting verbs) jsou většinou v minulém čase (he said, they told me, we knew, I thought, he suggested, they explained, it was announced, she replied, he remarked apod.), v tom případě čas ve vedlejší větě, která následuje, již nemůže mít žádnou formu přítomného času a posouvá do minulosti podle pravidla o souslednosti časové (sequence of tenses):

❖ present simple → past simple

Greg said: "I **need** a new car."
Greg řekl: "Potřebuji nové auto."
Tom told me: "My mother **is** ill."
Tom mi řekl: "Moje matka je nemocná".

"The windows are closed."

Okna jsou zavřená.

Greg said (that) he **needed a** new car. Greg řekl, že potřebuje nové auto. Tom told me (that) his mother **was** ill. Tom mi řekl, že jeho matka je nemocná. Mark told him the windows **were** closed. Mark mu řekl, že okna jsou zavřená.

❖ present continuous → past continuous

She said: "The baby **is sleeping**." Ona řekla: "Dítě právě spí."

She said (that) the baby **was sleeping** . Řekla, že dítě právě spí.

❖ present perfect → past perfect

"I **have heard** about it", he said. "Už jsem o tom slyšel", řekl.

He said (that) he **had heard** about it. Řekl, že už o tom slyšel.

♦ past simple → past perfect

"We **didn't come** by car", Mary said. Marie řekla, "Nepřijeli jsme autem."

Mary said they **hadn't come** by car. Marie řekla, že nepřijeli autem.

 $\begin{array}{cccc} am/is/are & \rightarrow & was/were \\ have/has & \rightarrow & had \\ do/does & \rightarrow & did \\ will & \rightarrow & would \end{array}$

 $\begin{array}{cccc} can & \rightarrow & could \\ may & \rightarrow & might \\ must & \rightarrow & had \ to \end{array}$

She said: "I will watch TV".

She said: "I can watch TV".

She said: "I may watch TV".

She said: "I must watch TV".

She said she would watch TV.

She said she could watch TV.

She said she might watch TV.

She said she had to watch TV.

Poznámka:

• should, would, might, ought to, used to, mustn't a had better se v souslednosti se neposouvá.

She said: "I would watch TV". She said she would watch TV.

• Předminulý čas (past perfect) se rovněž neposouvá.

"I'd forgotten," Peter said. Peter said that he had forgotten.

• Jestliže sloveso uvozující vedlejší větu je v přítomném čase prostém,

předpřítomném, nebo budoucím čase, k posunu časů podle souslednosti nedojde. She **says**, "I watch TV every day". She says she watches TV every day. She **has said**, "I watch TV every day". She has said she watches TV. She **will say**, "I watch TV every day". She will say she watches TV.

• S neposunutým slovesným časem se nejčastěji setkáváme, jestliže nepřímá řeč obsahuje obecně platný zákon (přírodní či společenský).

The teacher told the students that water boils at 100 degrees centigrade. Galileo said that the earth goes round the sun.

V nepřímé řeči, která je uvozena slovesem v minulém čase, a dochází tedy
k posunu časů do minulosti, se nemohou vyskytovat další výrazy (zájmena,
příslovce), které se také posouvají do minulosti. V angličtině se nazývají

* "here-and-now words"

then, at the time, immediately now that day, that night today, tonight the day before, the previous day vesterday the next day, the following day tomorrow this week that week these days those days the week before, the previous week last week the week after, the following week next week

two days ago → two days before/earlier

here $\rightarrow$ there

an hour ago $\rightarrow$ an hour earlier/before

• Příklady:

Rachel (a week ago): "I'm taking my test tomorrow".

You (today): When I saw Rachel, she said she was taking her test

the next day.

Když jsem viděl Rachel řekla mi, že zítra píše test.

Emma (two days ago): "I've only had this new computer since yesterday".

You (today): Emma said she'd only had the new computer since

the previous day.

Emma řekla, že má ten nový počítač od včerejška.

Matthew (a week ago): "I'm meeting a friend at the station later today".

You (today): Matthew said he was meeting a friend at the station

later that day.

Matthew řekl, že má sraz s přítelem/přítelkyní na nádraží později toho dne.

Předminulý čas (Past Perfect)

Výše je uvedeno, že minulý prostý (past simple) a předpřítomný čas (present perfect) se v souslednosti mění na předminulý čas (past perfect). Je tedy nutné se blíže o tomto čase zmínit.

Použití: pro děj, který proběhl před jiným dějem v minulosti.

Jak se tvoří: had + past participle (příčestí trpné)

pro všechny osoby je stejný tvar.

Otázka: inverzí (přehozením slovosledu): **Had** she **studied** English before

she went to England?

Studovala angličtinu dříve než odjela do Anglie?

Zápor: přidáním "not" She was upset because Andrew hadn't telephoned.

Byla rozrušená, protože Andrew nezavolal.

Příklady

When I came home I noticed that somebody **had broken** the window.

Když jsem přišel domů, všiml jsem si, že někdo rozbil okno.

Halfway to the office Paul turned round and went back home because **he had forgotten** to turn the gas off.

Na poloviční cestě do kanceláře se Pavel otočil a šel zpátky domů, protože zapomněl vypnout plyn.

The lesson had already started when I arrived.

Vyučování již začalo, když jsem přijel.

Předminulý průběhový (Past Perfect Continuous)

Použití: děj probíhal nepřetržitě do určitého bodu v minulosti.

Jak se tvoří: had been+ - ing

Otázka: inverzí (přehozením slovosledu)

Zápor: přidáním "not"

• Příklady:

All the roads were blocked because it **had been snowing** all night long. *Všechny silnice byly neprůjezdné, protože sněžilo celou noc*.

After I **had been working** for an hour, I decided to have a rest. *Potom co jsem pracoval již hodinu, jsem se rozhodl, že si odpočinu*. She fell ill because she **had been working** too hard. *Onemocněla, protože příliš namáhavě pracovala*.

Cvičení

1)	Put the verb int	o the most sui	table form,	past continuous	(I was d	oing),	past
perfect	(I had done) or	past perfect c	ontinuous (	I had been doing	g).		

1.	It was very noisy next door. Our neighbours (have)
	a party.
2.	We were good friends. We (know) each other for a
	long time.
3.	John and I went for a walk. I had difficulty keeping up with him because
	he (walk) so fast.
4.	Mary was sitting on the ground. She was out of breath. She
	(run).
5.	When I arrived, everybody was sitting round the table with their mouths
٥.	full. They (eat).
6.	When I arrived, everybody was sitting round the table and talking. Their
0.	
	mouths were empty but their stomachs were full. They
_	(eat).
7.	Jim was on his hands and knees on the floor. He
	(look) for his contact lens.
8.	When I arrived, Kate (wait) for me. She was
	rather annoyed with me because I was late and she
	(wait) for a very long time.
9.	I was sad when I sold my car. I (have) it for a
	very long time.
10.	We were extremely tired at the end of the journey. We
10.	
	(travel) for more than 24 hours.

(Murphy,R.: English Grammar in Use)

2) Put the beginnings and ends together.

- 1) In 1937 Hitler's nephew Willi said
- 2) When Columbus got to America he thought
- 3) When Albert Einstein was 10, a teacher told him
- 4) Hundreds of years ago, people believed
- 5) In 1896 Lord Kelvin said
- A) he had reached India.
- B) aeroplanes were impossible.
- C) his uncle was not interested in war.
- D) the sun went round the earth.
- E) he would never be a scientist.

(The Good Grammar Book, M. Swan, C. Walter)

3) Ruth met lots of students when she went to visit a university last month. Read their words, then report what they said.

Příklad: I've made lots of friends. (Sarah)

Sarah told her she had made lots of friends.

The library is huge. (Tina)

The teachers are very friendly. (Simon)

I will always remember my time here. (Elaine)

I'm learning lots of interesting things. (Paul)

I'm taking my final exams next month. (Roger)

(Grammarway 4, J. Dooley, V. Evans)

4) Turn the following sentences into indirect speech.

"I've been training hard recently," he told the reporter.

Bob said: "I will help you"

"I want a sandwich," Jennifer said.

"I'm going to move to Ohio," said Bruce.

Felix said, "You should study harder."

"John 's had an accident," Pam rang.

"She won't say anything." I knew.

"The letter was opened yesterday," he said.

5) Translate.

Pan Collins řekl, že jeho syn má v úmyslu pracovat v cizině.
Řekla, že mě vyzvedne v osm hodin.
Učitel řekl, že uhlí se nachází pod zemí.
Řekli, že nikdy předtím necestovali letadlem.

Matka mı řekla, že bych měl nosit teplé oblečení.
V návodu se říká, že fotoaparát potřebuje dvě baterie.
Mysleli jsme, že on hraje tenis už dlouho.
Řekla, že včera napsala otci
Alan řekl, že právě hledá Helenu.

NEPŘÍMÁ OTÁZKA (INDIRECT QUESTION)

Nepřímá otázka je odlišná od přímé otázky, není zde pomocné sloveso do/does/did, není zde přehozený slovosled, na konci není otazník. V nepřímé otázce je tedy slovosled jako ve větě oznamovací, jak již bylo uvedeno v gramatice v zimním semestru kurzu A1.

Je-li nepřímá otázka uvozena slovesem v minulém čase (they asked, I wanted to know, he inquired, I wondered), dochází také k posunu časů podle pravidla o souslednosti časové i ke změně některých zájmen a příslovcí.

• Příklady:

"What did you make for dinner yesterday?" Bob asked me. Bob asked me what I had made for dinner the day before.

"Where do you work?" she asked. She asked where I worked.

"Why are you driving on the right?"

The policeman asked why I was driving on the right.

"Do I need another filling?"

I asked the dentist if I needed another filling.

Začíná-li přímá otázka tázacím výrazem (who, where, how old, how long, when, why, what, which – tvz. wh-questions), pak nepřímá otázka je uvozena stejným výrazem. Nezačíná-li přímá otázka tázacím výrazem - tvz. yes/no questions), je nutno přidat if (jestli), nebo whether (zda) na začátek nepřímé otázky.

• Příklady:

"**Why** do you want to leave your job?" Pam asked me. Pam asked me **why** I wanted to leave my job. *Pam se mě zeptala, proč chci zanechat svou práci.*

"What is the problem?" we asked. We asked what the problem was. Zeptal se, v čem je problém.

"**Do** you like rock music?" he asked us. He asked us **if/whether** we liked rock music. Zeptal se, jestli/zda máme rádi rockovou hudbu.

"Can you ride a motorcycle?" Ben asked David. Ben asked David **if/whether** he could ride a motorcycle. Ben se zeptal Davida, jestli/zda umi jezdit na motorce.

Cvičení

1) Steve Kramer, Amko Chief Executive, is talking to a reporter about his business career. He can still remember his first job interview after leaving school. Complete the Steve's part.

Interviewer	Steve Kramer
1. "What is your name?"	The interviewer asked me what my name was.
2. "Have you worked before?"	She asked me if I had worked before.
3. "Why do you want the job?"	She wanted to know
4. "How did you hear about it?"	I remember she asked
5. "Are you fit?"	She wondered
6. "Can you work on Saturdays?"	Then she asked me
7. "How will you travel to work?"	She wanted to know
8. "Have you got a driving licence?"	She asked
9. "How much do you hope to earn?"	'She also asked
10. "When can you start?"	And finally she asked
	(Oxford Practice Grammar, J. Eastwood)

2) Change these sentences to indirect speech (reported some time later).

3) Translate

Zeptal se, jak se jmenuji.

Chtěli vědět, zda zítra přijdu na schůzku.

Zeptala se, jestli jsem se bavil na večírku.

Nevěděl, kdy se zkouška bude konat.

Zeptal se mě, jestli mám čas.

Děti se zeptaly, kdy přijede babička.

[&]quot;When is the car going to be ready?" (I asked)

[&]quot;What am I doing here?" (I wondered)

[&]quot;Did Mary phone back?" (I asked)

[&]quot;Who was at the door?" (David asked Janet)

[&]quot;Vicky, how much money have you got?" (I was wondering)

[&]quot;What is the capital of your country?" (He asked me)

Nancy se zeptala Martina, jestli jí někdo nevolal.

NEPŘÍMÝ ROZKAZ (INDIRECT IMPERATIVE)

- 1) Je-li přímá řeč v rozkazovacím způsobu, převádí se do nepřímé řeči infinitivem. V češtině je zde vedlejší věta se spojkou aby.
- 2) Je-li rozkaz záporný, užijeme záporný infinitiv. Jak se tvoří si zapamatujeme podle známého citátu ze Shakespeara: To be or not to be (být či nebýt).
- 3) Nejběžnější slovesa, která uvozují nepřímý rozkaz jsou ask (požádat), say, tell.

• Příklady:

The policeman **said to** the thieves, "Put your hands up!" The policeman said to the thieves to put their hands up. *Policista řekl zlodějům, aby dali ruce nahoru*.

The chef **told** me, "Put the cake in the oven." The chef told me to put the cake in the oven. Šéfkuchař mi řekl, abych dal koláč do trouby.

Mr Sanders **told** Fred, "Please, don't smoke in my car." Mr Sanders asked Fred not to smoke in his car. *Pan Sanders požádal Freda, aby v jeho autě nekouřil.*

Cvičení

"Raise your hand if you need something."

"Write all your answers with a pen."

He told the students

"Write all your answers with a pen."

"Answer all the questions."

"Don't forget to write your name at the top of the page."

"Check your answers again before you hand the paper in."

......(Source: Grammarway 4, J. Dooley, V. Evans)

2) a. The following sentences are direct speech:

Don't wait for **me** if I'm late.

Will you marry me?
Can you open your bag, please?
Please, slow down!
Hurry up!
Mind your own business.
Could you repeat what you said, please?
Do you think you could give me a hand, Tom?
Do not worry, Sue.

b. Now choose one of these to complete each sentence below. Use indirect speech.

Bill was taking a long time to get ready, so I told him to hurry up.
Sarah was driving too fast, so I asked her
Sue was very pessimistic about the situation. I told
I couldn't move the piano alone, so I
The customs officer looked at me suspiciously and
I had difficulty understanding him, so I
I didn't want to delay Ann, so I
John was very much in love with Mary, so he
He started asking me personal questions, so
(Murphy R., English Grammar in Use)

3) Translate

Policista řekl Tomovi, aby přestal křičet.

Doktor mi řekl, abych více cvičil.

Eric požádal Sue, aby mu dala číslo mobilu.

Učitel řekl žákům, aby nejedli během vyučování.

Velitel nařídil vojákům, aby nestříleli.

Rodiče chtěli, aby se Julie provdala za bohatého šlechtice Parise.

Požádal jsem číšníka, aby mi přinesl vodu.

Řekla mi, abych dal všechny přísady do mísy.

Vztažné věty (Relative Clauses)

Vztažné věty jsou vedlejší věty, které blíže určují podstatné jméno. V češtině nejčastěji používáme vztažné zájmeno který, v angličtině vztažné zájmeno **WHO** pro osoby a **WHICH** pro věci.

That is the man **who works with my husband**. To je ten muž, který pracuje s mým manželem.

He took an umbrella which was not his. Vzal deštník, který nebyl jeho.

Zájmeno WHO má tři tvary:

WHO [hu:] který, jenž

WHOSE [hu:z] jehož, jejíž, jejichž

WHOM [hu:m] kterého, jehož, němž; používá se po předložce, která se

zpravidla přesouvá na konec věty

Today I met the man **whose daughter I teach**. Dnes jsem potkal toho muže, jehož dceru učím.

Did you give some money to the man **whose car you borrowed**? Dal jsi nějaké peníze tomu muži, jehož auto jsi si půjčil?

Do you have a friend with **whom you can play tennis**? Do you have a friend **you can play tennis with**? Máš nějakého kamaráda, se kterým můžeš hrát tenis?

That is the teacher to **whom I gave your telephone number**. That is the teacher **who(m) I gave your telephone number to**. To je ten učitel, kterému jsem dal tvé telefonní číslo.

THAT - který, kterého, kterému atd. se vztahuje jak k osobám, tak i věcem (viz níže uvedená omezení)

Have you found the keys **that you lost**? Našel jsi ty klíče, které jsi ztratil? Do you know the woman **that Tom is talking to**? Znáš tu ženu, se kterou mluví Tom? The bed **that I slept in last night** was not very comfortable. Postel, ve které jsem spal, nebyla moc pohodlná.

Vztažné věty dělíme na určující (defining) a neurčující (non-defining).

Určující vztažné věty (Defining relative clauses)

- tento druh vztažných vět blíže určuje podstatné jméno. Není možné tuto vedlejší větu v souvětí vynechat, neboť by zbylá věta neměla plný význam. Můžeme použít zájmena **WHO, WHICH a THAT**. Tento typ vět neoddělujeme čárkou!

The man **who came in** was a foreigner. Člověk, který vstoupil, byl cizinec. Those are the people **who live next door**. To jsou ti lidé, kteří bydlí vedle nás. The hotel **which is in King Street** is very expensive. Hotel, který jev King Street, je velmi drahý.

- v předmětném pádu můžeme vztažné zájmeno vynechat

The people (that, who) I have invited are my colleagues. Lidé, které jsem pozval, jsou moji kolegové.

That is the young lady (that, who) we saw at the party. To je ta slečna, kterou jsme viděli na párty.

Neurčující vztažné věty (Non-defining clauses)

- tento druh vztažných vět podává dodatečné informace. Pro význam věty nejsou tyto informace důležité, lze je úplně vynechat, aniž by tím hlavní věta ztratila smysl. Můžeme použít zájmena WHO a WHICH, nikoliv THAT !!! Věty oddělujeme čárkou a vztažné zájmeno v těchto větách nemůžeme vynechat.

My brother, who lives in London, is a dentist. Můj bratr, který bydlí v Londýně, je zubař.

Colin told me about his new job, which he is enjoying very much. Colin mi řekl o své nové práci, která ho velmi baví.

Další vztažná zájmena:

WHERE, WHEN, HOW, WHY, WHAT = to, co

Finish the sentence according to the example:

Cvičení

1)

An atheist	An atheist is someone who does not believe in God.
A burglar	
A pessimist	
A teacher	
A customer	
An architect	

(R. Murphy, English Grammar in Use) 2) Put in who, that, which or whom. The people ...... I met there came to see me. Did you get the postcard ...... we sent from our holiday? The lecturer ...... we are listening to comes from Spain. A pacifist is a person ...... believes that all wars are wrong. The room into ...... we came was cold and dark. This is the person ......wanted to see you. You can go by bus ..... stops outside the museum. Tell me all ...... you know about it. That is the girl about ...... we were talking.

(T. Chudý, J. Chudá, Practise your English Grammar)

There is a man living next door. He is a teacher.
The man
Margaret has a son. She showed me a photograph of him. He is a surgeon. Margaret showed me
I have got a brother called Jim. He lives in London. He is a doctor. My brother Jim
There was a strike at the car factory. It lasted ten days. It is now over. The strike at the car factory
Peter is one of my closest friends. I have known him for a very long time. Peter
We often go to visit our relatives in Glasgow. It is not far away. We often go

4) Translate:

Znáš toho kluka, který tam dnes byl?

Bydlí v domě, který je úplně nový.

Bydlíme ve městě, které má tři kina a divadlo.

Nezná nikoho, komu může důvěřovat.

Neznám toho člověka, od kterého jsem dostal tento dopis.

Ten muž, jehož peníze jsi našel, je velmi vděčný.

Už nikdy nechci vidět toho muže, jehož auto jsem poškodil.

Moje sestra pracuje pro společnost, jejíž kancelář je v této budově.

Odešli jsme z hotelu, jehož ceny pro nás byly příliš vysoké.

Je často neslušný k mým přátelům, což není dobrá věc.

(S. Peters, T. Gráf, Cvičebnice anglické gramatiky)

Modální slovesa – vyjádření jistoty / pravděpodobnosti

Některá modální slovesa se v angličtině, stejně jako v češtině, používají k vyjádření jistoty nebo pravděpodobnosti, že se něco stane / nestane; stalo / nestalo.

pro budoucí jevy

MUST

CAN'T + přítomný infinitiv ASK / WRITE

MAY

MIGHT

Jistota, že se něco stane (certainty)

He **must** come, he promised. On přece musí přijít. = Určitě přijde.

Ty ale musíš být unavený! You must be tired. Ty si děláš legraci, vid? You **must** be joking!

Carol must get very bored, look at her! Carol se **musí** strašně nudit, koukni na ni!

Carol se **určitě** strašně nudí.

Jistota, že se něco nestane

He can't come, he had to stay home. On určitě nepřijde.

Určitě se na tebe nebude zlobit. She **can't** be angry at you.

To **nemůže** být on! It can't be him!

It can't happen! To se určitě nestane! Nemůže se to stát!

Pravděpodobnost (probability) / Nejistota

He may come, you know him, he usually comes.

Asi spíš přijde. It may not be so easy. Asi to nebude lehké.

They may still be there. Asi tam ještě budou.

Might jen slouží k vyjádření větší míry nejistoty. V běžné řeči se to ale nemusí rozlišovat.

He might come, but you know him, he rarely comes. Asi přijde, ale znáš ho, chodí málokdy.

He **might** redeem the promise. Asi ten slib splní, ale nevím. They might like it. No, snad se jim to bude libit.

Někdy máme k dispozici více možností, jak vyjádřit stejnou situaci.

Pravděpodobnost či nejistotu lze vyjádřit i **příslovci**. Pozor na postavení ve větě.

Srovnejte: She may (not) be at home. You may have been asleep. It might (not) be true. He might have left his bag in the shop.	Perhaps she is (not) at home. You were probably asleep. Maybe it is (not) true. He possibly left his bag in the shop.			
pro minulé jevy				
MUST CAN'T + minulý infinitiv HAVE ASKED / HAVE WRITTEN MAY / MIGHT / COULD				
Dinosaurs may / might have died out. She may / might not have known about it. The bell may / might have been ringing.				
Cvičení				
1) Put in must, can't nebo may (migh	,			
The film be very good. Everybody I'm not sure if she will come to the party. Sh That restaurant be very good. It's That restaurant be very good. It's Where is John? He be in his offi Congratulations on passing your exam. You You have just eaten. So you be hu Ask Ann, she know. Brian said he would be here before nine. It's Bill and Sue travel very often, they	stay at home. always full of people. always empty. ce be very pleased. angry. sten, now. He be coming.			
Jane walked past me without saying anythin Bob isn't at work today. He must Membed is calling. It can't Membed is calling. It can't Membed is calling. It must Ann was in a very difficult situation. It can't The Smiths haven't lived here for long. The people.	g. She must thinking ill. lary. She has just called me(to forget) it in my officeeasy for her.			
3) Express the certainty or probabilit I wonder how the fire started. Do you think to, the police say it How did the fire start? I suppose it was an act Well, the police aren't sure. They say it I haven't seen the people next door for ages. away). Don passed the exam without studying for it	it was an accident? an accident. ccident an accident. They (to go			

The exam	(to be) very difficult.	
She knew everything about our plans. Sh	e	(to listen) to our
conversation.		
Why are the people waiting in the street?		
They(	to wait) for a bus.	

4) Write the sentences in a different way.

Perhaps Margaret is busy. Maybe she went home earlier. She probably doesn't want to see me. Possibly, she isn't working today.

5) Přeložte. Použijte modální slovesa.

Možná, že je doma.

Určitě to potřebuje.

Možná, že to není to CD.

Určitě neměl tolik peněz.

Tohle určitě není ten hrad.

Možná, že není přístupný veřejnosti.

Určitě ten film neviděli.

Ta kamera asi není tak stará, jak říkáš.

Cindy určitě ještě čeká před kinem.

Určitě ten účet zaplatil.

On tu zkoušku nemohl udělat.

Asi studuje, už jsem ho dlouho neviděl..

On určitě studuje medicínu.

To nemusela být výhoda!

Možná, že se mu to nebude líbit.

English Grammar in Use, R. Murphy Moderní učebnice angličtiny ; S. Tryml, T.Gottheinerová, A.Janská